

Міністерство освіти і науки України

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА**

Навчально-науковий інститут бізнесу і менеджменту

Кафедра обліку та аудиту

ГАЦЬКО ДАРІЯ РОМАНІВНА

Реферат

кваліфікаційної роботи на здобуття ступеня вищої освіти «Бакалавр»

**СТАН ТА ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ФІНАНСОВОГО
ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЮ НА ПІДПРИЄМСТВІ
(ЗА ДАНИМИ ЛИПКОВАТІВСЬКОГО АГРАРНОГО КОЛЕДЖУ
ХАРКІВСЬКОГО РАЙОНУ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ)**

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

(освітня програма «Облік і оподаткування»)

Науковий керівник:

доктор економічних наук, професор

Рижикова Наталія Іванівна

Харків – 2021

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. У сучасних економічних умовах одним із способів, спрямованих на вдосконалення управління аграрним підприємством є раціональна організація бухгалтерського обліку, яка дозволяє удосконалювати документування господарських операцій і документообіг, обробку інформаційних даних, у бухгалтерському обліку, ефективно використовувати робочий час облікових працівників, здійснювати точний, своєчасний і дієвий облік при найменших витратах сил і коштів на його ведення, забезпечує узгоджену ритмічну працю на всіх етапах облікового процесу. Недоліки в організації бухгалтерського обліку зумовлюють затримку в поданні звітної інформації, помітно знижують її якість. Наявність великих розривів у часі між моментом отримання бухгалтерської інформації і моментом її використання перешкоджає підвищенню ефективності діяльності суб'єктів господарювання. Таким чином, раціональна організація бухгалтерського обліку має істотне значення для задоволення потреб управлінського персоналу в інформації, яка є підставою для пошуку шляхів підвищення ефективності діяльності суб'єкта господарювання, забезпечує збереження майна власника та точне визначення результатів діяльності, а тому потребує постійної уваги для її подальшого вдосконалення на діючих підприємствах України.

Варто також відзначити, що значне навантаження щодо сприяння досягненню цілей діяльності підприємства припадає на систему контролю. Контроль, як відомо, повинен бути всеохоплюючим і безперервним. При цьому тільки ефективна система контролю може надати обґрунтовану впевненість в тому, що визначена мета буде досягнута. Гострою є проблема «неефективності» контролю в аграрному секторі, особливо для підприємств середнього та малого розміру. Тому організація ефективної та якісної системи контролю в таких підприємствах повинно бути одним з пріоритетних напрямів їх розвитку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вирішенню теоретичних і практичних питань організації бухгалтерського обліку та контролю на аграрних підприємствах присвячено значну кількість досліджень науковців, таких як Р.Ф. Бруханський, О.М. Гіржива, Н.П. Кузик, В.Ф. Максимова, Т.Г. Маренич, М.Ф. Огійчук, В.Я. Плаксієнко, Л.А. Поливана, Л.В. Рибалко та багато інших. Теоретико-методичні та прикладні засади щодо організації бухгалтерського обліку та контролю вітчизняних аграрних підприємств, незважаючи на значні здобутки в цій сфері, залишаються дискусійними та потребують подальшого вивчення.

Мета та завдання кваліфікаційної роботи. Метою роботи є дослідження особливостей організації бухгалтерського обліку і контролю на підприємствах, розробка теоретичних і практичних рекомендацій щодо їх удосконалення.

Відповідно до визначеної мети необхідно виконати наступні *завдання*:

- вивчити завдання та принципи організації бухгалтерського обліку на підприємстві;
- розкрити сутність облікової політики підприємства та визначити основні складові організації фінансового обліку;
- висвітлити основні теоретичні аспекти зовнішнього та внутрішнього контролю діяльності підприємств;
- оцінити сучасний економічний стан діяльності аграрних підприємств (за даними навчально-практичного центру (НПЦ) Липковатівського аграрного коледжу);
- встановити стан організації бухгалтерського обліку в сільському господарстві та на конкретному аграрному підприємстві (за даними НПЦ Липковатівського аграрного коледжу);
- розкрити процедури зовнішнього та внутрішнього контролю на аграрному підприємстві (за даними НПЦ Липковатівського аграрного коледжу);
- визначити та обґрунтувати основні напрями удосконалення організації бухгалтерського обліку та контролю в Україні;

- розробити шляхи удосконалення організації бухгалтерського обліку на аграрних підприємствах;

- здійснити економічне обґрунтування запропонованих напрямів удосконалення бухгалтерського обліку та контролю на аграрних підприємств.

Об'єктом дослідження є система бухгалтерського організації бухгалтерського обліку та контролю на аграрних підприємствах.

Предметом дослідження є теоретичні, методичні, організаційні аспекти організації бухгалтерського обліку та контролю на аграрних підприємствах.

Методи дослідження. Дослідження ґрунтується на діалектичному методі та використанні системного підходу, що дає змогу розглянути внутрішньогосподарський контроль як цілісну систему в єдності та взаємозв'язку її елементів. Для вирішення наукових завдань і досягнення кінцевої мети дослідження авторка спиралась на підходи та методи наукового аналізу: системний, емпіричний, структурно-функціональний, порівняльний, ретроспективний, графічний, а також логічні, аналітичні та інші методи.

Інформаційною базою досліджень стали законодавчі та нормативні документи України, результати досліджень вітчизняних та зарубіжних вчених-економістів з питань організації бухгалтерського обліку та контролю на підприємстві, дані бухгалтерського обліку, фінансової та статистичної звітності НППЦ Липковатівського аграрного коледжу.

Особистий внесок здобувача. Кваліфікаційна робота є самостійно виконаною роботою. Наукові розробки, узагальнення, практичні пропозиції та висновки, що містяться у кваліфікаційній роботі та виносяться на захист, одержані автором особисто.

Практичне значення одержаних результатів. Основні положення кваліфікаційної роботи доведені до рівня практичних рекомендацій з удосконалення обліково-аналітичного забезпечення управління основними

засобами в сучасних умовах оподаткування на аграрних підприємствах. Результати дослідження прийняті до впровадження у практичну діяльність підприємства – НППЦ Липковатівського аграрного коледжу Харківського району Харківської області.

Публікації. За результатами дослідження опубліковано 1 стаття у Віснику студентського наукового товариства навчально-наукового інституту бізнесу і менеджменту Харківського національного технічного університету сільського господарства та 2 тези у матеріалах науково-практичних конференцій (I Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції «Теорія і практика сучасної науки очима молоді» (30 квітня 2021 р.) та III Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Основні напрями удосконалення бухгалтерського обліку, аудиту та оподаткування в євроінтеграції» (12 травня 2021 р.)). Загальний обсяг публікацій – 0,25 ум. др. арк.

Структура та обсяг роботи. Основний зміст роботи викладений на 98 сторінках комп'ютерного тексту. Робота складається із анотації, вступу, трьох розділів, висновків, додатків і списку літератури, містить 9 таблиць, 5 рисунків та 14 додатків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі *«Основи організації бухгалтерського обліку та контролю діяльності на підприємства»* розкрито сутність, завдання та принципи організації бухгалтерського обліку, основні складові організації бухгалтерського обліку, зміст облікової політики підприємств, сутність, види і форми контролю.

У другому розділі *«Стан організації бухгалтерського обліку та контролю на підприємстві»* висвітлено організаційно-економічну характеристику та форми організації і ведення бухгалтерського обліку підприємства, порядок документування господарських операцій та документообіг, складання робочого плану рахунків бухгалтерського обліку, елементи облікової політики на підприємстві та організацію та порядок проведення контролю на підприємстві.

У третьому розділі *«Удосконалення організації бухгалтерського обліку та контролю діяльності підприємства»* розкрито основні напрями удосконалення організації бухгалтерського обліку та контролю в Україні, шляхи удосконалення організації фінансового обліку на підприємстві та контролю діяльності підприємства.

ВИСНОВКИ

Отримані в ході дослідження результати кваліфікаційної (бакалаврської) роботи вирішують важливе науково-практичне завдання з обґрунтування теоретичних засад та практичних рекомендацій щодо організації бухгалтерського (фінансового) обліку і контролю на аграрних підприємствах та напрямів їх удосконалення.

За результатами виконаної кваліфікаційної (бакалаврської) роботи можна зробити такі основні висновки:

1. Встановлено, що організація бухгалтерського обліку на підприємствах будь-якої сфери економіки, зокрема і аграрної сфери, має ключовий вплив на достовірність показників звітності, податкових розрахунків та аналізу критеріїв результативності діяльності підприємств та організацій. Тому керівництво підприємства повинно вести цілеспрямовану діяльність зі створення, постійного упорядкування й удосконалювання системи бухгалтерського обліку з метою забезпечення інформацією внутрішніх і зовнішніх користувачів. Визначено, що до основних принципів організації бухгалтерського обліку відносяться: цілісність; всебічність; динамічність; пропорційність; адаптивність.

2. Обґрунтовано складові організації бухгалтерського обліку за організаційними складовими та функціями бухгалтерського обліку, до яких входять дві групи елементів: елементи, які забезпечують виконання функцій бухгалтерського обліку та елементи, які визначають організацію бухгалтерської служби. До першої групи, в свою чергу, входять елементи, які забезпечують виконання аналітичної функції, елементи, які забезпечують виконання контрольної функції, та елементи, які забезпечують виконання інформаційної функції бухгалтерського обліку. А до другої: кадрове забезпечення, організаційне забезпечення, матеріально-технічне забезпечення та інформаційне забезпечення.

3. Встановлено, що наразі превалює науковий підхід до облікової політики як інструменту, який дозволяє на рівні підприємства вирішувати

методичні та організаційно-технічні питання бухгалтерського обліку. Методичний аспект облікової політики передбачає встановлення порядку формування фінансових результатів діяльності підприємства, складання фінансової звітності та впливає на оцінку фінансового стану підприємства. Організаційно-технічний аспект облікової політики включає сукупність методів і прийомів організації ведення бухгалтерського обліку та технологічного процесу роботи бухгалтерської служби підприємства, які спрямовані на забезпечення системи бухгалтерського обліку інформацією, необхідною для прийняття ефективних тактичних і стратегічних рішень й надання зацікавленим користувачам.

4. Визначено, що дефініцію «контроль» доцільно розглядати як процес досягнення цілей організації, який здійснюється безпосередньо через систему спостереження і перевірку (моніторингу) відповідності функціонування об'єкта управління меті встановлення відхилень від заданих параметрів, оцінку відхилень, коригування діяльності. На основі проведених досліджень сутності, розкриття відмінностей та взаємозв'язку між методами і формами контролю, можна зробити висновки: на практиці контроль може здійснюватися за допомогою різноманітних як форм, так і методів; «методи контролю» слід розглядати як способи проведення контролю, а «форми контролю» – як техніку здійснення контролю; на практиці кожна із форм контролю, так само, як і кожний із методів контролю відображає певний аспект контролю і розкриває окрему складову сутності даної категорії; подібності та взаємозв'язки між методами і формами контролю полягають у тому, що у процесі контролю (який відбувається за певною методикою) виконуються процедури контролю, в основі яких покладено прийоми певного методу контролю; відмінності між методами і формами контролю полягають у тому, що вони виникають і застосовуються у різних сферах як теоретичному, так і практичному аспекті.

5. Надано організаційно-економічну характеристику діяльності НПЦ Липковатівського аграрного коледжу. Обсяг товарної продукції

підприємства в 2020 р. склав 34286,0 тис. грн і має аналогічну тенденцію динаміки, як і валова продукція, зокрема порівняно з 2018 р. її обсяг зріс на 34,7%. Площа сільськогосподарських угідь складає – 4271,0 га, яка в попередніх роках діяльності була такою ж. Середньооблікова чисельність працівників – 90 чол. у 2020 р. Середньорічна вартість основних засобів та середньорічна вартість оборотних активів планомірно зростає – на 68,3% та 34,3% в 2020 р. порівняно з 2018 р. відповідно. НППЦ Липковатівського аграрного коледжу мав абсолютну фінансову стійкість, тобто його поточна діяльність фінансується переважно за рахунок власних оборотних коштів. Підприємство прибуткове та загалом рентабельне. Рівень рентабельності у 2020 р. склав 55,0%, що на 1,8% більше порівняно з 2018 р.

6. Визначено, що у НППЦ Липковатівського аграрного коледжу ведеться централізований облік бухгалтерською службою з 5 осіб. Бухгалтерія має лінійну організаційну структуру, де всі виконавці безпосередньо підпорядковуються керівникові – головному бухгалтеру, тобто створюється єдина вертикальна лінія управління. НППЦ Липковатівського аграрного коледжу з початку 2014 року перейшло на часткову автоматизацію бухгалтерського обліку, з використанням програми «1С: Бухгалтерія 8.3», тобто можна вважати, що у підприємстві застосовується саме комбінована форма ведення обліку. У бухгалтерії встановлені персональні комп'ютери із необхідним технічним устаткуванням і програмним забезпеченням. Первинні документи оформлюють ручним шляхом. Далі інформацію з первинних документів вводять у комп'ютер за допомогою клавіатури. Обробка облікової інформації проходить автоматизовано. Контроль за обробкою та відображення результативної інформації відбувається у графічному або текстовому вигляді електронної інформації на екрані монітора комп'ютера або шляхом роздрукування у вигляді паперових аналогів за допомогою принтера. Після введення первинної інформації розрахунок і формування облікових регістрів відбувається автоматично (відповідно до алгоритму комп'ютерної програми, що використовується).

7. Встановлено, що документообіг НПЦ Липковатівського аграрного коледжу можна поділити на чотири стадії: робота над носіями інформації у процесі їх складання або одержання із зовні; просування від місця складання або одержання до місця обробки до бухгалтерії; рух в процесі обробки; рух після обробки до місця постійного зберігання – до архіву. Кожна стадія складається з декількох позицій – більш дрібної сукупності робіт з носіями, що у схемі руху документів виділяється самостійним записом і виконується одним виконавцем протягом встановленого терміну часу. Це залежить від складності носія інформації, тривалості шляху його просування. У НПЦ Липковатівського аграрного коледжу рух бухгалтерських документів затверджений відповідним розпорядчим документом – графіком документообігу, втім варто відмітити, що окремі первинні документи в нього не внесені, і по них все відбувається в рамках усних розпоряджень керівництва, домовленості відповідальних осіб та практики, яка склалася впродовж тривалого часу роботи підприємства.

8. Розкрито етапи розробки робочого плану рахунків на підприємстві. Вивчення процесу розробки та використання робочого плану рахунків в НПЦ Липковатівського аграрного коледжу показує, що підприємство користується планом рахунків з програмного забезпечення, яке використовує для ведення бухгалтерського обліку. Кінцевим користувачем програма «1С: Бухгалтерія 8.3» поставляється з вже настроєним планом рахунків, який є варіантом Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затвердженого наказом Мінфіну від 30.11.99 р. № 291.

9. Аналіз Наказу про облікову політику та організацію бухгалтерського обліку НПЦ Липковатівського аграрного коледжу показав, що в його основу покладено Методичні рекомендації щодо складання розпорядчого документа про облікову політику, затверджені наказом Міністерства аграрної політики України від 17.12.2007 р. № 921. Даний наказ не змінювався з 01 липня 2009 р. Це є значним недоліком, так як окремі положення бухгалтерського обліку, а

також податкове законодавство зазнали суттєвих змін, що доцільно було врахувати у відповідному розпорядчому документі. Доцільним є підвищення мінімальної вартості об'єкту основних засобів, запропонувати диверсифікований підхід до застосування методів амортизації необоротних активів та строків корисного використання основних засобів, уточнення порядку проведення інвентаризації відповідно до нормативно-правових актів, які були введені після 2009 р., а також деталізувати більшість з існуючих положень в наказі. В організаційному розділі внесена застаріла назва програми автоматизації бухгалтерського обліку, яка використовувалась до запровадження програми «1С: Бухгалтерія».

10. Обґрунтовано, що розгляд взаємозв'язку бухгалтерського обліку та контролю потребує акценту саме на фінансовому контролі, організацію та порядок якого на підприємстві в роботі розглянуто на прикладі класифікації контролю на зовнішній та внутрішній. Розкрито особливості здійснення податкового контролю на підприємстві. Розроблено критерії відбору суб'єктів аудиторської діяльності, які допоможуть керівництву НПЦ Липковатівського аграрного коледжу в організації зовнішнього незалежного контролю. Висвітлено особливості здійснення попереднього, поточного та наступного внутрішнього контролю в НПЦ Липковатівського аграрного коледжу.

11. Обґрунтовано, що у найближчому майбутньому обліковій системі Україні будуть притаманні: подальший процес застосування МСФЗ через законодавчу вимогу до обов'язковості формування фінансової звітності відповідно до МСФЗ із розширенням переліку суб'єктів господарювання; збільшення мотивації до впровадження МСФЗ суб'єктами господарювання, діяльність яких експортно орієнтована на міжнародні ринки збуту продукції, насамперед на ринок Європейського Союзу; подальша гармонізація НП(С)БО з МСФЗ та їх застосування для ведення бухгалтерського обліку і звітності суб'єктами господарювання, які орієнтовані на внутрішній ринок України; удосконалення спрощеної системи бухгалтерського обліку і звітності для

мікро та малих підприємств з урахуванням вимог МСФЗ для малого бізнесу; підвищення рівня знань та практичних навичок застосування МСФЗ фахівцями у сфері бухгалтерського обліку через систему вищих навчальних закладів та професійних організацій.

12. Встановлено, що з огляду на існування ряду проблем в процесі податкових перевірок, шляхами підвищення ефективності податкового контролю виступає гармонізація відносин між платниками податків і податковими органами у процесі здійснення податкового контролю. Концептуальна модель гармонізації взаємовідносин учасників податкового контролю має базуватися на таких першоосновах: узгодження цілей учасників податкового контролю; узгодження можливостей учасників податкового контролю; узгодження інтересів учасників податкового контролю.

13. Визначено ознаки ефективного стану організації бухгалтерського обліку підприємства: 1) забезпечення ведення бухгалтерського обліку відповідно нормативно-правових актів, які регулюють бухгалтерський облік та складання звітності, установчих та внутрішніх документів підприємства; 2) підвищення достовірності та правильності оформлення інформації, включеної до облікових реєстрів; 3) складання на підставі даних бухгалтерського обліку та своєчасне подання якісної фінансової звітності, державної статистичної звітності, податкової та іншої звітності; 4) забезпечення поточного контролю за веденням бухгалтерського обліку, складанням та поданням звітності, дотриманням нормативно-правових актів, які регулюють бухгалтерський облік та складання звітності; 5) забезпечення дотримання вимог нормативно-правових актів щодо використання фінансових, матеріальних (нематеріальних) та інформаційних ресурсів під час прийняття та оформлення документів щодо проведення господарських операцій; інвентаризації необоротних активів, виробничих запасів, грошових коштів, розрахунків та інших статей балансу; 6) забезпечення та покращення умов збереження, раціонального та ефективного використання матеріальних,

трудова та фінансова ресурсів підприємства; 7) забезпечення ефективного використання залучених кредитів та їх погашення, отриманих коштів цільового фінансування; 8) своєчасне перерахування податків і зборів до відповідних бюджетів; 9) дотримання порядку проведення розрахунків за товари, роботи та послуги; 10) вивільнення власників та керівництва від рутинних питань щодо організації бухгалтерського обліку для вирішення стратегічних завдань; 11) виконання встановленого порядку оформлення, зберігання та передавання у до архіву оброблених первинних документів, облікових реєстрів та звітності; 12) поліпшення методів взаємодії із бізнес-партнерами, державними та контролюючими органами.

14. Встановлено, що в обліковій професії найбільш значні зміни відбулися у змісті роботи, яку виконують бухгалтерські служби. Зміни, які відбуваються в економіці, сприяють появі нових вимог до бухгалтера, зумовлюючи тим самим розширення функцій облікових працівників і появу нових спеціалізацій даної професії. Діяльність бухгалтерської служби відповідно до завдань, функціональних обов'язків та прав характеризується рутинною поведінкою. Створення та освоєння рутини щодо організації та ведення бухгалтерського обліку у межах окремого підприємства пов'язано зі значними витратами. Регламентування діяльності облікових працівників має здійснюватися на двох рівнях: по-перше, всієї бухгалтерської служби; по-друге, окремих працівників бухгалтерської служби. Розподіл облікових функцій закріплюється у Положенні про бухгалтерську службу. Положення про бухгалтерську закріплює статус та місце бухгалтерської служби як самостійного підрозділу в системі управління підприємством, розподіл функціональних обов'язків та внутрішню організацію роботи даного структурного підрозділу. Положення про бухгалтерську службу є уніфікованим організаційно-розпорядчим документом і має містити розділи: загальні положення; цілі і завдання; функції; права і відповідальність; службові зв'язки; організація роботи

15. Обґрунтовано, що суб'єктами контролю в процесі господарської

діяльності підприємства виступають не тільки власники підприємства, а й менеджери підприємства, працівники бухгалтерської служби, рядові працівники, рівень і ступінь відповідальності, яких визначається переліком виконуваних функціональних обов'язків. Такий підхід до виділення суб'єктів внутрішньогосподарського контролю дозволить залучити до цього процесу всіх працівників підприємства, що дасть можливість підвищити ефективність і зацікавленість працівників підприємства в результатах діяльності підприємства. Результатом реалізації запропонованого підходу має стати підвищення рівня керованості підприємством, підвищення фінансової стабільності підприємства, організації чіткого контролю та стійкого розвитку в сучасних ринкових умовах.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

1. Фоменко Т.С., Гачка А.М., **Гацько Д.Р.** Роль та функції бухгалтерського обліку в управлінні підприємством. *Вісник студентського наукового товариства навчально-наукового інституту бізнесу і менеджменту Харківського національного технічного університету сільського господарства*: збірник наукових праць. Харків: ХНТУСГ, 2021. № 1. С. 17-21.

2. **Гацько Д.Р.**, Загорулько О.О. Теоретичні засади раціональної організації фінансового обліку. *Основні напрями удосконалення бухгалтерського обліку, аудиту та оподаткування в умовах євроінтеграції*: матеріали III Всеукраїнської науково-практичної інтернетконференції (12 травня 2021 року). Харк. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. Петра Василенка, редкол.: Т. Г. Маренич [та ін.]. Харків: Стильна типографія, 2021. С. 35-38.

3. **Гацько Д.Р.**, Гачка А.М. Категоріальні аспекти організації та ведення фінансового обліку. *Теорія і практика сучасної науки очима молоді*: Матеріали I всеукраїнська конференція студентської науково-практичної конференції (30 квітня 2021 року). Харк. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. Петра Василенка; редкол.: Т.Ф. Ларіна [та ін.]. Харків: ХНТУСГ, 2021. С. 62-65.

АНОТАЦІЯ

Гацько Д.Р. Стан та шляхи удосконалення організації фінансового обліку та контролю на підприємстві (за даними Липковатівського аграрного коледжу Харківського району Харківської області). – На правах рукопису.

Кваліфікаційна робота на здобуття ступеня вищої освіти «Бакалавр» за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» (освітня програма «Облік і аудит»). – Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка, Харків, 2021 р.

Кваліфікаційну роботу присвячено теоретико-методичному обґрунтуванню та розробці практичних рекомендацій з удосконалення організації бухгалтерського (фінансового) обліку та контролю на аграрних підприємствах.

Раціональна організація бухгалтерського обліку має істотне значення для задоволення потреб управлінського персоналу в інформації, яка є підставою для пошуку шляхів підвищення ефективності діяльності суб'єкта господарювання, забезпечує збереження майна власника та точне визначення результатів діяльності, а тому потребує постійної уваги для її подальшого вдосконалення на діючих підприємствах України. Також гострою є проблема неефективності контролю в аграрному секторі, особливо для підприємств середнього та малого розміру. Тому організація ефективної та якісної системи контролю в таких підприємствах повинно бути одним з пріоритетних напрямів їх розвитку.

Розкрито сутність, завдання та принципи організації бухгалтерського обліку, основні складові організації бухгалтерського обліку, зміст облікової політики підприємств та сутність, види і форми контролю.

Надано організаційно-економічну характеристику аграрного підприємства – навчально-практичного центру Липковатівського аграрного коледжу. На прикладі даного аграрного підприємства розкрито порядок документування господарських операцій та документообіг, складання плану

рахунків бухгалтерського обліку, елементи діючої облікової політики на підприємстві та порядок організація і проведення контролю на підприємстві.

Обґрунтовано шляхи зближення облікової системи України з міжнародною політикою у сфері бухгалтерського обліку. Визначено ряду проблем в процесі податкових перевірок та запропоновано шляхи підвищення ефективності податкового контролю на основі гармонізації відносин між платниками податків і податковими органами. Визначено ознаки ефективного стану організації бухгалтерського обліку підприємства. Запропоновано Положення про бухгалтерську службу, яке є уніфікованим організаційно-розпорядчим документом і має містити розділи: загальні положення; цілі і завдання; функції; права і відповідальність; службові зв'язки; організація роботи. Розкрито специфіку організації внутрішньогосподарського контролю для малих аграрних підприємств з деталізацією об'єкти даного виду контролю.

Основні положення кваліфікаційної роботи доведені до рівня практичних рекомендацій з організації бухгалтерського (фінансового) обліку та контролю на аграрних підприємствах. Результати дослідження прийняті до впровадження у практичну діяльність аграрного підприємства – навчально-практичного центру Липковатівського аграрного коледжу Харківського району Харківської області.

Ключові слова: бухгалтерський облік, фінансовий облік, контроль, облікова політика, організація бухгалтерського обліку, податковий контроль, аудит, внутрішньогосподарський контроль, аграрні підприємства.

SUMMARY

Hatsko D.R. Status and ways to improve the organization of financial accounting and control at the enterprise (according to Lipkovativka Agrarian College Kharkiv district Kharkiv region) – Manuscript.

Qualification work for the degree of «Bachelor» in the specialty 071 «Accounting and Taxation» (educational program «Accounting and Auditing»). –

Kharkiv Petro Vasylenko National Technical University of Agriculture, Kharkiv, 2021.

Qualification work is devoted to the theoretical and methodological justification and development of practical recommendations for improving the organization of accounting (financial) accounting and control in agricultural enterprises.

Rational organization of accounting is essential to meet the needs of management personnel in information, which is the basis for finding ways to improve the efficiency of the entity, preserves the property of the owner and accurately determine the results of activities, and therefore requires constant attention for further improvement. enterprises of Ukraine. The problem of inefficiency of control in the agricultural sector is also acute, especially for medium and small enterprises. Therefore, the organization of an effective and high-quality control system in such enterprises should be one of the priority areas of their development.

The essence, tasks and principles of the organization of accounting, the basic components of the organization of accounting, the maintenance of an accounting policy of the enterprises and essence, kinds and forms of the control are opened

The organizational and economic characteristics of the agrarian enterprise - the educational and practical center of Lipkovativka Agrarian College are given. On the example of this agricultural enterprise the order of documentation of economic operations and document circulation, drawing up of the plan of accounts of accounting, elements of the operating accounting policy at the enterprise and the order of the organization and carrying out control at the enterprise is opened.

Ways of convergence of the accounting system of Ukraine with the international policy in the field of accounting are substantiated. A number of problems in the process of tax audits have been identified and ways to increase the effectiveness of tax control based on the harmonization of relations between taxpayers and tax authorities have been proposed. The signs of the effective state of the organization of accounting of the enterprise are determined. The Regulation on the accounting service is proposed, which is a unified organizational and

administrative document and should contain sections: general provisions; goals and objectives; functions; rights and responsibilities; business relations; organization of work. The specifics of the organization of internal control for small agricultural enterprises with details of the objects of this type of control are revealed.

The main provisions of the qualification work are brought to the level of practical recommendations for the organization of accounting (financial) accounting and control in agricultural enterprises. The results of the study were accepted for implementation in the practical activities of the agricultural enterprise – Lipkovativka Agrarian College.

Key words: accounting, financial accounting, control, accounting policy, organization of accounting, tax control, audit, internal control, agricultural enterprises.